

Høring av verneplan for skog

Forslag til vern av Bambleåsen naturreservat

i Bamble kommune

Parti med eldre lind på sørsiden av Bambleåsen. Foto: Jon T. Klepsland

---

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Februar 2019

Innhold

side

1. Bakgrunn.....	3
2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern.....	3
3. Hjemmelsgrunnlag.....	3
4. Saksgang.....	4
5. Verneplanens omfang.....	7
6. Faktaark	7
7. Forslag til verneforskrifter	10
8. Vernekart	14

Svært gammel furu (ca 400 år) på toppen av Bambleåsen. Foto: Jon T. Klepsland

1. Bakgrunn

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark sender på høring forslag om vern av Bambleåsen naturreservat i Bamble kommune.

Bakgrunnen for verneforslaget er tilbud fra grunneierne om frivillig vern av skog. Det er gjennomført naturfaglige registreringer i området som dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Jf. kapittel 6. med nærmere beskrivelse av området.

Forhandlinger om erstatningsoppgjør og avtale om pris på det tilbudte området vil bli sluttført parallelt med høringa.

2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern.

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Evaluering av skogvernet i Norge*», NINA rapport 54/2002 og «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne fylkesmennene tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Fylkesmannen forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Fylkesmannen forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneiernes representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

3. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33 – 51. I naturmangfoldloven er det gitt hjemmel for oppretting av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat, som er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven, jf. § 37, vil bli brukt for denne verneplanen for skog på privat grunn.

Vedtak om opprettelse av naturreservat blir gjort av Kongen i statsråd etter § 37 i naturmangfoldloven, som lyder slik:

” Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
- b) representerer en bestemt type natur,*
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*

- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsl. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

4. Saksgang

MELDINGSFASEN

Formell oppstart på verneplanarbeidet ble meldt 20. november 2018. Det kom inn følgende merknader:

Språkrådet, stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene (brev av 28.11.2018) uttaler følgende: «Ingen merknader. Namnet er dekkjande for området, Bambleåsen er tilrådd skrivemåte i SSR, og heradsregisteret (1947) har registrert uttalen /ba`mmIaåsan/.»

Forsvarsbygg (brev av 05.12.2018) uttaler følgende:

«Vi viser til melding om oppstart av verneplaner i overnevnte kommuner. Forsvarsbygg gir hørings svar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Områdene som er foreslått vernet berører ikke Forsvarets anlegg eller eiendommer. Vi ber imidlertid om at unntaksbestemmelse for militær operativ virksomhet og avgang og landing med Forsvarets luftfartøy, inntas i verneforskriften.»

Statnett (brev av 05.12.2018) uttaler følgende:

«Et eventuelt fremtidig skogvern må ikke vanskeliggjøre adkomst, ombygging, drift og vedlikehold av 420 kV transmisjonsnettledningen Arendal - Bamble, heller ikke reparasjon ved akutte hendelser. Ledningen med tilhørende klausuleringsbelte er vist på vedlagt situasjonskart. Klausuleringsbeltet til ledningen er 40 meter bredt, 20 meter til hver side for senter av ledningen. Statnett har konsesjon til å eie, drifte og vedlikeholde ledningen, og har ervervet rettigheter til dette gjennom ekspropriasjonsskjønn og minnelige avtaler, herunder også rettighet til å rydde skog. I sideskrått terreng vil det ofte være nødvendig å rydde vesentlig bredere enn klausuleringsbeltet, for å unngå at store trær faller over ledningen.

På sikt vil det oppstå behov for fornyelse av ledningsanlegget med eksempelvis fornyelse av eksisterende ledning, eller at det bygges en ny ledning parallelt med den eksisterende. Valg av løsning avklares gjennom konsesjonsprosess etter energiloven. Det må derfor sikres plass til en slik fremtidig fornyelse av anlegget.

Statnett ber derfor om at klausuleringsbeltet til 420 kV transmisjonsnettledningen Arendal-Bamble, i tillegg til et belte på 80 meter inntil og på sørsiden av ledningen, unntas fra naturreservatet.

Avhengig av topografi, kan det ved arbeider på ledningen være behov for bakketransport et godt stykke utenfor ledningstraséen for å komme frem til de ulike mastene. Vernebestemmelsene må derfor åpne for at Statnett fortsatt skal kunne gjennomføre bakketransport med motoriserte kjøretøy for bygging, drift, vedlikehold, akutte reparasjoner og fornyelse av transmisjonsnettet uten behov for dispensasjon, eventuelt med en form for varsling i forkant av arbeider som kan planlegges. Ved akutte hendelser må det være åpent for å varsle i etterkant av transporten. Det henstilles også til at arbeid med helikopter og drone gis en generell dispensasjon i verneforskriften da dette er aktiviteter som ikke er i konflikt med verneformålet for skogområdet.»

Luftfartstilsynet (e-post av 11.12. 2018) uttaler følgende:

«Luftfartstilsynet forstår at det er tidlig i prosessen, og vi kan ikke se at det er utarbeidet et utkast til forskrift om vern etter naturmangfoldloven.

Luftfartstilsynet er kjent med at det i noen tidligere verneforskrifter har blitt fastsatt bestemmelser om minstehøyder på 300 meter. Vi ønsker derfor å orientere om noen konsekvenser som bestemmelser om minstehøyder kan ha for luftfartøyer som opererer etter visuelle flygeregler (VFR). Dette gjelder først og fremst småfly- og helikoptertrafikken.

For det første vil en verneforskrift med minimumshøyder kunne være et unntak fra alminnelige lufttrafikkregler som det er vanskelig for piloter å orientere seg om. Etter lufttrafikkreglene skal flygninger etter visuelle flygeregler utenfor tettbygde områder normalt ha en høyde på minst 150 meter over høyeste hindring når det ikke er nødvendig å gå lavere ifm. landing. Dette følger av det europeiske lufttrafikkregelverket (forordning (EU) nr. 923/2012, i bestemmelsen SERA.5005 bokstav f punkt 2), som er gjennomført i norsk rett ved forskrift om lufttrafikkregler og operative prosedyrer (BSL F 1-1). Ved å følge de alminnelige lufttrafikkreglene vil en pilot derfor risikere å overtre en verneforskrift etter naturmangfoldloven som krever en større høyde over bakken. Dette vil kunne utgjøre et problem for piloter som ikke kjenner til vernevedtaket, og kanskje spesielt for utenlandske piloter. Minstehøyder som følge av verneforskrifter har, så vidt vi kjenner til, blitt publisert på en annen måte enn luftromsrestriksjoner etter luftfartsregelverket. Innen luftfarten brukes det internasjonalt standardiserte AIP-verktøyet (Aeronautical Information Publications).

For det andre kan verneforskrifter med krav om minstehøyder over 150 meter innebære at flyging over verneområdet ikke er praktisk mulig for VFR-trafikk deler av tiden. På grunn av sikkerhetskrav i det flyoperative regelverket vil det ikke alltid være forsvarlig å holde en høyde på 300 meter over bakken. Dette er f.eks. tilfelle når det er lavt skydekke. Om det er mulig å fly i området vil være avhengig av omgivelsene og muligheten til å fly alternative ruter, dvs. av terrenget og reguleringer av luftrommet i nærheten av verneområdet.

Vi viser avslutningsvis til at tilgang til luftrom er et tema i Samferdselsdepartementets strategi for småflyvirksomheten fra august 2017 (se https://www.regjeringen.no/no/no_dokumenter_strategi-for_smafly_verksemnda-i-noreg_id2568923). Luftfartstilsynet har ikke oversikt over hvilke interesser småflymiljøet har i områdene som høringen gjelder, eller hvilket omfang trafikken der har. Det vil kunne endre seg over tid. Vi anbefaler at Fylkesmannen tar kontakt med Norges Luftsportforbund hvis dere har spørsmål om aktiviteten i området.»

Statens vegvesen (brev av 07.01.2019) har ingen merknader til planarbeidet.

Direktoratet for mineralforvaltning (brev av 07.01.2019) uttaler følgende:

«DMF kan ikke sjå at det føreslegne planområder kjem i konflikt med registrerte mineralressursar av regional eller nasjonal verdi eller masseuttak. DMF har derfor ingen merknader til varslet om start av verneplanprosessen.»

NVE (brev av 07.01.2019) uttaler følgende:

«Det er ingen konkrete planer for regional- eller sentralnett i de aktuelle områdene i de plandokumentene som NVE kjenner til. Men NVE har generelt ikke nettselskapenes planer for distribusjonsnett. Det er viktig at områdekonsesjonærer og Statnett vurderer om vernet vil komme i konflikt med eksisterende

eller planlagte energi- og kraftanlegg. NVE kan ikke se at Drangedal Everk som er områdekonsesjonær for Bjørndalsfjellet, Brokefjellet og Urdeknuten, står på adresselisten. Vi ber fylkesmannen å ta kontakt med Drangedal Everk for å unngå potensielle konflikter. De øvrige områdekonsesjonærene, Skagerak Nett/ved Skagerak Energi og Vest-Telemark Kraftlag er blant høringsinstansene.

Vi har avdekket to mulige konflikter med energiinteresser:

- Det går en transmisjonsnettlinje gjennom Bambleåsen

Bambleåsen krysses av 420 kV-linjen mellom Arendal og Bamble

Statnett ber i sin høringsuttalelse om at klausuleringsbeltet på 20 meter på begge sider av kraftlinjen, i tillegg til 80 meter på sørsiden av linjen, tas ut av verneområdet. Grunnen til det er nødvendig skogrydding rundt den eksisterende linjen og at det kan bli aktuelt å fornye linjen i fremtiden, eventuelt å bygge en ny ledning parallelt med den eksisterende.

Det er utarbeidet standardbestemmelser for verneområder med kraftlinjer, som skal ivareta adkomstbehov i forbindelse med drift, vedlikehold og nødvendig oppgradering av linjen. Vi ber om at det også tas hensyn til Statnetts behov for å tillate skogrydding for å vedlikeholde linja.

Utover det som dekkes av standardbestemmelsene ønsker Statnett at motorisert ferdsel i forbindelse med vedlikehold, drift og fornyelse av transmisjonsnett ikke skal trenge dispensasjon.

Standardbestemmelsene gir unntak for motorisert ferdsel ved akutt utfall med melding i etterkant, mens ferdsel i forbindelse med annet vedlikehold og drift trenger dispensasjon. NVE ber om at Statnetts ønske om at unntak for motorisert ferdsel skal gjelde også vedlikehold og drift med eventuelt varsel på forhånd for arbeidet som kan planlegges vurderes nøye. Med et økende antall verneområder i Norge kan kravet om å søke dispensasjon føre til betydelig mer administrasjon, planlegging og økt ventetid i forbindelse med koordineringen av vedlikeholdet på alle Statnett sine linjer.»

FYLKESMANNENS KOMMENTARER TIL DE INNKOMNE MERKNADENE

Når det gjelder uttalelsen fra Statnett, hvor det bes om at klausuleringsbeltet på 40 meter (20 meter på hver side for senteret av linjenettet) unntas fra reservatet, tilrår vi ikke at arealet tas ut. Det tas imidlertid inn standard bestemmelser for kraftlinjer i §§ 4, 6 og 7. Vi ønsker ikke å åpne for generelt fritak for motorferdsel og foreslår at det er standard bestemmelser som blir gjort gjeldende, herunder en åpning for bruk av nødvendig motorferdsel i § 6 ved akutt utfall, eller ved fare for akutt utfall.

Statnett nevner også at det i fremtiden kan bli aktuelt å bygge en ny kraftlinje parallelt ved eksisterende linje. Det bes derfor om et 40 meter bredt klausuleringsbelte i tillegg til eksisterende linje, det vil si til sammen 80 meter bredde totalt gjennom hele verneområdet, og at dette arealet ikke blir tatt med i verneområdet. Fylkesmannen tok kontakt med saksbehandleren i Statnett om dette og fikk klarlagt at det ikke foreligger utarbeidete planer for en slik parallell linje. Fylkesmannen tok videre kontakt med Miljødirektoratet om samme problemstilling og vår konklusjon etter dette er at siden det ikke foreligger konkrete planer om en slik parallell linje kan det ikke tas hensyn til dette ønsket fra Statnett. I dette tilfellet vil altså forskriften i § 4 - som i andre tilfeller der kraftlinjer går igjennom verneområder – gi en generell tillatelse for drift og vedlikehold, samt oppgradering på visse vilkår. Vi viser ellers til §§ 8 og 48 i naturmangfoldloven.

Når det gjelder uttalelsen fra Forsvarsbygg, så har vi tatt inn i forskrifta både formuleringene som det blir bedt om i § 6, og gjort unntak for landing og start med Forsvarets luftfartøy i § 6 c).

Luftfartstilsynet peker på ulemper med forbud mot lavtflyging, og Fylkesmannen har ikke lagt opp til et slikt forbud i denne forskriften. Det er ikke vanlig å ha med et forbud mot lavtflyging i skogreservater. Vi gjør for øvrig oppmerksom på at Norges Luftsportforbund står på høringslista vår.

NVEs uttalelse støtter opp om uttalelsen fra Statnett, og vi viser i den forbindelse til våre kommentarer til den.

VIDERE SAKSBEHANDLING

Verneforslaget med områdebeskrivelse, kart over verneområdet og forslag til verneforskrifter sendes nå på en felles sentral og lokal høring med frist **25. april 2019**. Formålet med høringa er å få fram opplysninger om interesser som kan bli berørt av den planlagte fredningen.

Etter høring vil Fylkesmannen oppsummere høringa, kommentere eventuelle uttalelser og utarbeide en tilrådning om vern til Miljødirektoratet. Direktoratet vil deretter lage innstilling til Klima- og miljødepartementet (KLD) og vedtak om fredning blir gjort ved kgl. res. av Kongen i statsråd.

5. Verneplanens omfang

Tabellen under viser hvilke gård- og bruksnummer i Drangedal kommune som er berørt av verneforslaget, samt verneforslagets areal og hvilken verneverdi området har fått.

Navn	Gnr./bnr.	Kommune	Areal i daa anslag	Verneverdi
Bambleåsen naturreservat	53/1 og 53/2	Bamble	1138	Lokal

6. Faktaark

LOKALITET: **Bambleåsen**
KOMMUNE: **Bamble**
FYLKE: **Telemark**
VERNEKATEGORI: **Naturreservat**
AREAL: **1138 daa**
HØYDE OVER HAVET: **100 – ca. 245 moh.**
BERØRT EIENDOM: **Gnr./bnr. 53/1 og 53/2**

OMRÅDEBESKRIVELSE

Området ligger mellom Storfiskevannet og Bamlevann, vest for grenda Bamle, i Bamble kommune. Utredningsområdet omfattet større deler av åsryggene Bambleåsen og Svarttjennheiane med Svarttjennåsen. Åsryggene er ganske markerte elementer i terrenget, og avslutter i bratte skrenter og bergvegger mot sør, mens hellingen mot nord (og vest) er noe slakere. Også oppå Svarttjennheiane er terrenget til dels sterkt småkupert med en rekke små sprekkedaler og koller. På Bambleåsen er terrenget mindre kupert.

Geologi

Berggrunnen innenfor verneverdig areal består i stor grad av granittisk til granodiorittisk gneis. I øst består berggrunnen i stor grad av granittisk til granodiorittisk gneis. I øst kommer det også inn noe rikere amfibolitt eller amfibolgneis.

VEGETASJON, SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

Vegetasjonen i området er ganske variert. Rikere vegetasjonstyper er likevel i hovedsak begrenset til kj.omr. 2. Oppå kollene/ryggene er det som regel grunnlendt furudominert lyngskog (inkludert knausfuruskog). Nedover i ller og sprekkedaler er det som regel overgang til grandominert blåbærskog. De bratte sørvendte liene er dominert av eik, furu og einer. Særlig i vestre halvdel er skogen for det meste glissen, grunnlendt og fattig, typisk røsslyng-dominert knauskog. I østre halvdel kommer det inn mer ur/skredmark, og flekkvis rikere bærlyng-lågurtskog, med innslag av rasmark-lindeskog og så vidt litt lågurt-eikeskog (NT).

Skogen varierer mye i alder og/eller skogstruktur. Virkelig gammel skog finnes imidlertid ikke. Spesielt oppe på Svarttjennåsen er det riktignok til dels store mengder død ved (læger) av gran, men dette er hovedsakelig trær som ikke er spesielt gamle og trolig har bukket under for tørkestress. Den dominerende aldersklassen ligger på ca. 80-120 (-140) år. Eikeblandingsskogene er også overalt preget av tidligere harde uthogster. Eika er ofte opp mot ca. 100-120 år, men svært sjelden mer enn 150 år. På grunn av skrinne forhold er eika også generelt tynnstammet og/eller kortvokst.

VERNEINTERESSER

Et relativt lavt til moderat antall krevende arter er funnet i området, men knyttet til flere elementer; både gran, furu, eik, osp, lind og rik bakke. Totalt 9 rødlistearter er påvist innenfor avgrenset verneverdig areal, men to av disse er de vidt utbredte treslagene alm (VU) og ask (VU). De syv andre er: Kastanjelundlav (VU), furuskjell (NT), grønnsko (NT), eggegul kjuke (VU), ospehvitkjuke (NT), svartsonekjuke (NT) og ruteskorpe (NT) (VU=sårbar, NT=nær truet på rødlista av 2015).

Mye av områdets verneverdi hviler på kvalitetene innenfor kjerneområdene/ naturtypelokalitetene. Og selv innenfor disse er kvalitetene begrenset, selv om ett av dem er vurdert som svært viktig. Likevel er det positivt at:

- 1) Kjerneområdene ligger i en ”matriks” av overveiende eldre skog med rimelig godt utviklingspotensial
- 2) Området ligger relativt gunstig til i forhold til sørlige/varmekjære arter
- 3) Området er heterogent med god forekomst av flere skogtyper

På denne bakgrunn vurderes ”Bambleåsen” som (i øvre sjikt av) lokalt verneverdig (*). Området vil i moderat grad kunne bidra til oppfylling av viktige mangler i skogvernet.

De naturfaglige undersøkelsene som er gjennomført i området omfatter ikke fugl. Fylkesmannen sitter på opplysninger om flere rødlistede arter som holder til enten innenfor eller i nær tilknytning til verneområdet, bl.a. vepsevåk (NT), hønsehauk (NT), fiskeørn (NT), gråspett (LC) og nattravn (LC). De to førstnevnte hekker trolig innenfor verneområdet. Hubro (EN) skal videre ha vært etablert i selve Bambleåsen for flere tiår siden. Det har blitt gjennomført nyere undersøkelser for å få bekreftet om arten fortsatt kan ha tilhold der, men dette var negativt (2016). Resultatet er ikke å betrakte som en endelig konklusjon på at hubro ikke er etablert i området. Historiske hekkeplasser kan når som helst bli reetablert av arten. Selv om området i moderat grad bidrar til oppfylling av viktige mangler i

skogvernet, mener Fylkesmannen at de ovennevnte fugleartene er med på å styrke verneverdiene i området.

FORMÅL

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av en mosaikk av flere skogtyper med innslag av eldre og varmekjær skog.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av forekomst av gammel furuskog og eik-furuskog med til dels gode forekomster av død ved og flere trua og sjeldne arter av lav, mose og sopp.

ANDRE INTERESSER

Ikke kjent.

TEKNISKE INNGREP

Det går en 420 kV kraftlinje tvers igjennom området i vestre del. Denne har en ryddesone på 40 meter. Det går en sti fra Svarttjerndalen i øst, inn til Svarttjern og videre gjennom verneområdet mot nord inn til Krovann. Det er videre eldre kjerre- og/eller driftsveier (som ofte er sprengt ut og bygd opp av lokale steinmasser) i området, som går både gjennom bekkedalene og opp på åsryggene.

Det er også en del turstier utover disse, og i tilknytning til stiene er det satt opp en rekke små hytter/skjul. Ved noen tilfeller er det foretatt begrenset rydding/hogst langs disse traséene.

PLANSTATUS

Arealet er avsatt til LNF-område i kommuneplanens arealdel.

MERKNADER

Ingen merknader.

SKOGBRUKSOPPLYSNINGER*

Navn	Total-areal daa	Produktivt areal i daa anslag				Annet areal i daa anslag			Tilvekst m ³ /daa	Volum m ³
		H	M	L	Sum	Myr	Skogkl.	Annet		
Bambleåsen naturreservat	1138	103	504	497	1104	20		14	0,26	12904

*) Data er levert av Skogeierforbundet

LITTERATUR

Klepsland J. T. 2018. Naturverdier for lokalitet Bambleåsen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2017. NaRIN faktaark. BioFokus.
(<http://borchbio.no/narin/?nid=6106>)

7. Forslag til verneforskrifter

KOMMENTARER TIL ENKELTE AV BESTEMMELSENE

Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt. Definisjon på større arrangement er omlag 30 deltakere. Er det flere deltakere må det søkes om dispensasjon, og da kan forvaltningsmyndigheten vurdere dette i henhold til § 7 e.

Vedlikehold og merking av eksisterende stier vist på vernekartet

Vi er kjent med at det går en sti gjennom området. I § 4 er det åpnet for vedlikehold av stien, jf. § 4 e.

Motorferdsel

Motorferdsel er forbudt etter § 5 a. Det er noen generelle unntak i § 6 og det kan gis dispensasjon etter søknad etter bestemmelsene i § 7. Løyver kan gis for flere år.

I tillegg gjelder lov om motorferdsel i utmark, det vil si at kommunen og grunneier må gi tillatelse til motorferdsel på vanlig måte.

Bruk av sykkel, hest og kjerre og ridning

Frilufsloven åpner for sykling på veger og stier i utmark, og i snaufjellet også utenfor stier. I høringsforslaget vil sykling følge frilufslovens bestemmelser og er derfor ikke nevnt i § 5 b. I naturreservater er det vanlig at bruk av hest og kjerre og ridning bare er tillatt på veger. Jf. bestemmelsen i § 5 b.

Merking og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveger.

Det kan etter søknad gis dispensasjon etter § 7 a til rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveger. Dette er en standard regel vi har med i alle verneforskrifter, og som brukes dersom det vises seg å være stier en ikke har kjent til ved vernet.

Bålbrenning

Det er vanlig at det er åpnet for bålbrenning i større reservater (over 700 – 1000 daa), så det er foreslått tillatt i Bambleåsen. En må da bruke tørrkvist eller ved en har med seg, og en skal ikke felle eller hogge opp døde trær.

Kraftlinjer

Det går en kraftlinje gjennom området, og vi har derfor med standardbestemmelser i verneforskriften om dette, jf. § 4 f og g og § 7 f og i.

Fiskeørn. Foto: Jarl Kjetil Johnsen

Vepsevåk. Foto: Johs Edvardsen

Forslag til forskrift for Bambleåsen naturreservat, Bamble kommune, Telemark

Fastsatt ved kongelig resolusjon .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av en mosaikk av flere skogtyper med innslag av eldre og varmekjær skog.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av forekomst av gammel furuskog og eik-furuskog med til dels gode forekomster av død ved og flere trua og sjeldne arter av lav, mose og sopp.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Bamble kommune: 53/1 og 53/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på 1138 daa.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk ..... datert Klima- og miljødepartementet..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Bamble kommune, hos Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.

- d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

§ 4. Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d. Beiting.
- e. Vedlikehold og merking av eksisterende stier vist på vernekartet.
- f. Drift, vedlikehold og nødvendig istandsetting ved akutt utfall av eksisterende energi- og kraftanlegg.
- g. Oppgradering/fornyning av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene nevneverdig.
- h. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- i. Utsetting av saltsteiner.
- j. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- k. Bålbrenning med tørrkvist eller ved en har med seg.

§ 5. Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Bruk av hest og kjerre samt ridning er forbudt.

§ 6. Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

- a) Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.
- b) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- c) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- d) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- b. Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 pkt. c.
- d. Høgst av etablerte plantefelt.
- e. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- f. Oppgradering/fornyelse av kraftlinjer som ikke faller inn under § 4 g.
- g. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- h. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- i. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f, g og i og § 7 b, d, f og g.

§ 8. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldlovens § 47.

§ 10. Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Hubro. Har tidligere hekket innenfor området som foreslås vernet. Foto: Børre Østensen

8. Kart over Bambleåsen naturreservat

